

Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 25.03.2021 nr 1.5-1.1/659-2

Meie 23.01.2021 nr 4/96

Selgitused kutsehaiguse diagnoosimise regulatsiooni muutmise ettepanekute juurde

Lugupeetud Ulla Saar

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi kaubanduskoda) tänab Sotsiaalministeeriumit kaubanduskoja 25.02.2021. a pöördumisele nr 4/48 antud selgituste eest. Soovime oma ettepanekuid siiski veidi täpsustada.

1. Tervisetõendite digitaliseerimise projekt

Kaubanduskojal on igati hea meel, et Sotsiaalministeeriumil on käsil tervisetõendite digitaliseerimise projekt, mille tulemusel on edaspidi töötervishoiuarstidel võimalik kutsehaiguse diagnoosimise raames tutvuda tervise infosüsteemis inimese varasemate tervisekontrollide andmetega, ning luuakse ka andmevahetus tervise infosüsteemi ja töötamise registri vahel. Peame oluliseks, et seejuures loodaks töötervishoiuarstidele võimalus ja kohustus saada andmeid kõikide kutsehaiguse väljakujunemise perioodi tööandjate kohta.

2. Seose tuvastamine kutsehaiguse ja töökeskkonna vahel

Mõistame, et kutsehaiguse diagnoosimise eelduseks on inimese terviseprobleemide ja töökeskkonna ohutegurite ning töötingimuste vahelise põhjusliku seose tuvastamine. Märkisite kirjas, et kutsehaigust ei diagnoosita, kui töötervishoiuarst ei ole veendunud inimese terviseprobleemide ja töökeskkonna ohutegurite põhjuslikus seoses.

Selgitame, et ettevõtjatele valmistabki muret just põhjusliku seose tuvastamist puudutav regulatsioon, mis võimaldab tuvastada seost pelgalt dokumentide ja töötaja öeldu põhjal. See omakorda võimaldab praktikas aga ka selliste olukordade esinemist, kus põhjuslik seos tuvastatakse küll ühe või mõne tööandja töökeskkonnaga, kuid ülejäänud asjasse puutuvad töökeskkonnad jäetakse tähelepanuta.

Selleks, et omada ülevaadet töötingimustest ja töökeskkonnast, kus inimene töötas ning ohuteguritest, millega ta kokku puutus, tutvub töötervishoiuarst ettevõtete riskianalüüsiga ja muude asjakohaste dokumentidega, samuti vestleb töötajaga. Niisiis suhtleb töötervishoiuarst vaid töötajaga, kuid töökohta puudutav teave hangitakse vaid dokumentidena. Töötervishoiuarstil ei ole kohustust suhelda tööandjaga. Samuti ei ole tal kohustust küsida infot Tööinspeksioonist. Ka töötaja ei pruugi esitada asjakohast teavet töökeskkonna kohta või võib mõne töökeskkonna kohta info töötervishoiuarstile avaldamata jätta.

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub ligi 3400 ettevõtet, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KAUBANDUSKOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KAUBANDUSKODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

Seega võimaldab kehtiv regulatsioon teha töötervishoiuarstil kutsehaiguse kujunemise ja töökeskkonna vahelise seose osas otsuse pelgalt „paberite“ ja töötaja öeldu põhjal. Olukorras, kus töötaja ei avalda kogu infot (nt mõne tööandja olemasolu kohta või mõne tööandja töökeskkonna kohta) või kui tööandja ei olegi riskianalüüsi koostanud või on riskianalüüs puudulik, siis kutsehaiguse kujunemise seost sellise tööandja töökeskkonnaga ei olegi võimalik välja selgitada. Tagajärg on see, et kutsehaiguse kujunemine seostatakse vaid nende tööandjatega, kelle kohta arstil info on olemas ja kelle puhul seos töökeskkonnaga suudetakse tõendada ehk nendega, kes on kõik oma kohustused korrektselt täitnud.

Eeltoodut ilmestamaks toome välja alljärgneva praktikas tekkida võiva olukorra. Töötaja kutsehaigus on tegelikkuses välja kujunenud näiteks viie erineva tööandja juures. Nende kõigi töökeskkonnas esines asjakohane ohutegur ja põhjustas töötaja kutsehaiguse tekkimise. Töötaja avaldas töötervishoiuarstile teabe siiski vaid kolme tööandja kohta, kahel neist on riskianalüüs kenasti olemas ja sealt on võimalik leida selge seos terviseprobleemide ja töökeskkonna ohutegurite vahel, kolmandal tööandjal riskianalüüs puudub ning ka töötaja annab ebapiisavalt informatsiooni sealse töökeskkonna kohta. Ülejäänud tööandjate kohta töötervishoiuarstil info üldse puudub. Kirjeldatud olukorras on töötervishoiuarstil selgelt võimalik diagnoosida kahe tööandja juures kujunenud kutsehaigus, jättes ülejäänud kolm asjasse puutuvad tööandjad kõrvale.

Mõistame, et juhul kui tööandjal tekib otsuse osas kahtlus, on tal võimalik pöörduda tervishoiuteenuste kvaliteedi ekspertkomisjoni poole. Samas peame oluliseks, et kogu protsess oleks juba algusest peale võimalikult selge vältimaks põhjendamatut pöördumist erinevate instantside poole. Täna regulatsioonis näeme aga mitmeid probleeme, mis tekitavad protsessi osas küsimusi, mistõttu tuleks regulatsioon siiski üle vaadata ja tagada töötervishoiuarstile kutsehaiguse diagnoosi panemiseks kogu asjakohane info ning panna kohustus suhelda ka tööandjaga. See aitab ära hoida võimalikud vaidlused tulevikus ning suurendada usaldusväärsust kogu protsessi osas.

Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku arutada teemat täiendavalt kohtumisel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Kristina Jerjomina kristina.jerjomina@koda.ee, 604 0071